Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin
Josefine Nilsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-06-03

PVN 2026-0108

Primärvårdsnämnden

Förstärkning av ersättning till vårdval vårdcentral

Ärendebeskrivning
Ärendet innehåller förslag om förstärkning av ersättning inom vårdval vårdcentral utifrån primärvårdsnämndens budgetutrymme. Förslaget innebär att primärvårdsnämnden tillför en höjning av kapiteringsersättning för äldre som är listade på vårdcentral.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut
Primärvårdsnämnden beslutar följande:

1. Kapiteringsersättningen inom vårdval vårdcentral höjs för listade patienter 85 år och äldre med 1 000 kronor per listad och år.

2. Förändringen gäller från och med den 1 juli 2026.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Vårdval vårdcentral infördes 2008. För närvarande finns 241 vårdcentralsmottagningar i länet, exklusive Norrtälje kommun. Vårdcentralerna ska utgöra navet för invånarnas hälso- och sjukvård och i uppdraget ingår ett helhetsansvar för alla åldrar gällande somatisk och psykisk hälsa.

Leverantören ska erbjuda hög kontinuitet samt koordinering av vård och läkemedelsbehandling för individer med stora och sammansatta vårdbehov, såsom individer med svåra kroniska sjukdomar, omfattande funktionsnedsättning, långvarig psykisk ohälsa och sköra äldre.

Den demografiska utvecklingen med en ökande andel äldre i befolkningen medför förändrade förutsättningar för vårdcentralernas uppdrag. I takt med att andelen invånare i högre åldrar ökar, ökar även antalet patienter med mer omfattande och komplexa vårdbehov. Äldre patienter, särskilt i de högsta åldersgrupperna, har oftare flera samtidiga kroniska sjukdomar och ett större behov av kontinuitet, samordning och uppföljning.

Vårdvalets ersättningsmodell bygger på tre ersättningsprinciper; uppdragsrelaterad, produktionsrelaterad och målrelaterad ersättning. Till den uppdragsrelaterade ersättningen hör den kapiteringsersättning som utgår per person som är listad hos leverantören.
Grundläggande kapiteringsersättning för personer folkbokförda i Stockholms län innehåller kapiteringsersättning baserat på ålder, CNI och ACG.

Givet att vårdkonsumtionsutvecklingen varit lägre inom flera av nämndens ansvarsområden under 2025 och inledningen av 2026 bedömer förvaltningen att utrymme finns att stärka prioriterade områden inom primärvårdsnämndens ansvarsområde inom nämndens ekonomiska ram. Vårdval vårdcentral tillhör ett av dessa områden. Ett av de områden som bedöms mest prioriterat inom vårdval vårdcentral att förstärka är patienter 85 år eller äldre som är listade på vårdcentral.

Överväganden
Som en del i omställningen till en god och nära vård föreslår förvaltningen att cirka 52 miljoner kronor tillförs årligen till vårdval vårdcentral genom en höjning av listningsersättning för patienter 85 år och äldre med 1000 kronor per listad och år. Förvaltningen föreslår att förändringen träder i kraft 1 juli 2026, vilket innebär att ersättningen till vårdområdet höjs med cirka 26 miljoner kronor för år 2026.

Förvaltningen bedömer att den ekonomiska förstärkningen till vårdvalet kommer att ge än bättre förutsättningar för vårdgivarna att bedriva en ändamålsenlig och jämlik vård. Genom att stärka vårdcentralers ersättning till äldre ges de bättre förutsättningar att arbeta med kontinuitet, samordning och uppföljning som behövs för att ta hand om patienter som har ett större vårdbehov.

Idag finns inget särskilt åldersspann för listade som är 85 år eller äldre, utan enbart ett som avser 75 år eller äldre. Förvaltningen föreslår att ett nytt åldersspann för kapiteringsersättning med åldern 85 år och äldre skapas, med ersättning 3 100 kr per listad, se tabellen nedan.

Ålder	Ersättning/år
0-5 år	520 kr/listad
6-64 år	375 kr/listad
65-74 år	1 700 kr/listad
75-84 år	2 100 kr/listad
85 år och äldre	3 100 kr/listad

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget att tillföra medel utgör en del i omställningen till en god och nära vård. Förvaltningen bedömer att förslaget ryms inom ramen för nämndens budget för såväl 2026 som planåren 2027-2028 till följd av att vårdkonsumtionsutvecklingen i flera av nämndens ansvarsområden varit lägre än förväntat.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget väntas bidra till att leverantörerna inom vårdvalet har fortsatt möjlighet att säkerställa en god, kvalitativ och patientsäker vård.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget väntas innebära bibehållen eller förbättrad nivå för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms inte medföra några förändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget förväntas inte ge några större administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-06-03